

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a JUDr. Hany Veberové v právní věci

žalobce: **Mgr. P. B.**, nar. X
bytem X
zastoupeného JUDr. Pavlem Uhlem, advokátem,
sídlem Kořenského 15, 150 00 Praha 5 – Smíchov

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se z a m í t á .
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou původně podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem a postoupenou Městskému soudu v Praze domáhá určení, že pokyn žalovaného žalobci učiněný dne 27. 6.

Shodu s prvopisem potvrzuje: M.V.

2018 v dopoledních hodinách v Louce u Litvínova v prostoru nádraží, kterým bylo žalobci sděleno, aby prokázal svou totožnost, následný zásah spočívající v získání osobních údajů žalobce žalovaným a na to navazující zásah spočívající v tom, že policie odepřela sdělit žalobci důvody svého postupu a ani později tak neučinila, jsou nezákonné. Zároveň se domáhá náhrady nákladů řízení.

2. Ke skutkovým okolnostem žalobce uvedl, že v období od 27. 6. 2018 do 1. 7. 2018 se hodlal účastnit akce Klimakemp 2018, kterou pořádalo hnutí Limity jsme my, z.s. Jednalo se o společenskokulturní a environmentalistickou tradiční akci, která tento rok byla pořádána na louce u Louky u Litvínova. Jedná se o několikadenní aktivistickou, vzdělávací a kulturní událost, která je sama o sobě zcela v souladu s právem. V úterý 27. 6. 2018 cestoval žalobce vlakem do vlakové stanice Louka u Litvínova. V dopoledních hodinách vystoupil z vlaku a poté mu v prostoru nádraží dala přítomná hlídka Policie ČR pokyn, aby jí prokázal svou totožnost. Žalobce pokynu vyhověl a svou totožnost hlídce prokázal. Současně se ptal na důvody takového zjištění totožnosti. Policista se odkázal na znění zákona o Policii ČR s uvedením konkrétního ustanovení, konkrétně § 63 odst. 2 písm. l), aniž by ovšem uvedl věcný důvod podřaditelný pod toto ustanovení. Žalobce výslovně požádal hlídku o to, aby mu pro případ, že jí brání nějaké důvody ke sdělení důvodů, sdělila tyto důvody později, až bránící důvody odpadnou. Na to hlídka sdělila, že mu nic víc neřekne. Následně po zjištění totožnosti, zapsání údajů z dokladů totožnosti do evidence Policie, byl doklad žalobci vrácen a ten pokračoval dále v chůzi do místa, kam směřoval. Policie ani nikdy později nesdělila žalobci věcné důvody zjištění totožnosti, byť nepochybně znala jeho totožnost a byla při prvotním kontaktu s ním konfrontována se skutečností, že tyto důvody žalobce chce znát.
3. Za nezákonné považuje žalobce tyto skutečnosti:
 - byl mu dán pokyn, aby prokázal svou totožnost,
 - údaje o jeho totožnosti spojené s místem a časem výskytu a pravděpodobným účelem příjezdu do obce byly Policií ČR zaznamenány,
 - skutečnost, že Policie ČR žalobci nesdělila, a to ani po případném odpadnutí důvodů, které tomu bránily, důvody postupu ad. 1 a 2.Žalobce se pokynu pod bodem 1 podrobil, avšak to neznamená, že se nejedná o zásah nezákonný.
4. S odkazem na čl. 2 odst. 3, čl. 3 odst. 3 a čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod zdůraznil, že důsledkem pokynu, jehož podstatou bylo, že adresát pokynu musel policistovi jako představiteli moci výkonné, správní a trestající prokázat svou totožnost, je to, že stát je pak informován o výskytu této osoby v konkrétním čase, na konkrétním místě, přičemž za určitých okolností je tak informován o účasti této osoby na události, která sama o sobě není nijak protiprávní. Zjištění totožnosti osoby a následná evidence údajů sdružená s časem, místem a pravděpodobnou událostí je zásahem do práv chráněných čl.10 odst. 2 a 3 Listiny. Zdůraznil, že je podstatou demokratického a právního státu, že tento stát nekontroluje a neeviduje, kde se kdo nachází a jaké společenské akce se účastní. Činí tak v situacích, zejména pokud se někdo dopustí protiprávního jednání.
5. Žalobce poukázal na to, že policie se v případě žalovaného zjištění totožnosti zaštitila odkazem na ustanovení § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii a žalobce namítá, že z hlediska kontextu je vyloučeno, aby toto ustanovení se vztahovalo na situaci, v jaké byl žalobce vyzván žalovaným pokynem k prokázání své totožnosti. Žalobce je přesvědčen o tom, že nelze toto ustanovení použít kdykoli se to policii hodí. Z citovaného ustanovení je patrné,

že pokud jde o „jiný úkol“, musí se jednat o úkol (zájem) jiný než úkol či zájem, který plyne z ostatních písemných ustanovení § 63 odst. 2 zákona o Policii ČR. Musí se jednat o úkol, který je svým významem s jinými podobnými situacemi srovnatelný. Jako příklad uvedl žalobce situaci, kdy se někdo stane svědkem události, která vyvolá něčí smrt nebo zranění, popřípadě velkou škodu, ale nejedná se ani o trestný čin ani o přestupek (třeba havárie nebo živelní katastrofa) a stát může mít zájem na objasnění této situace. Musí se vždy jednat o situaci, kdy je ve vztahu ke konkrétní osobě tento zájem natolik individualizován, že se jeví jako nepochybné, že stát má legitimní zájem na tom znát totožnost této konkrétní osoby a tento zájem současně zjevně převažuje nad zájmem této osoby zachovat její soukromí. Pokud obsahuje ustanovení slovní spojení „je-li to nezbytné“ znamená to, že policie může k tomuto oprávnění přistoupit pouze tehdy, kdy nelze účelu, jež má sledovat, tedy „k ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti“, dosáhnout jinak. Žalobce přitom zaznamenal, že policie kontrolovala více osob, u kterých bylo lze předpokládat, že se hodlají účastnit Klimakempu. Žalobce zdůraznil, že považuje za nepřijatelné, aby policie použila nástroj zjišťování totožnosti paušálně či namátkově ve vztahu ke skupině osob, která se v daný okamžik nedopouští protiprávního jednání. Žalobce dále poukázal na to, že mu nejsou známy skutečné operativní důvody, které policii vedly ke zjišťování totožnosti, ale s ohledem na povahu věci má za vyloučené, že by tyto důvody byly podřaditelné pod ustanovením § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii. A to mimo jiné proto, že tato akce typově neohrožuje žádné hodnoty uvedené v závěru tohoto ustanovení, tedy „bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti“. Žalobce je tedy přesvědčen, že policie zjišťovala jeho totožnost bez zákonného důvodu a tudíž protiprávně. Policie zasáhla do práva žalobce i dalších osob na informační sebeurčení jen proto, že uplatňovali svá jiná práva, konkrétně práva se sdružovat a shromažďovat k dosažení jakýchkoli legitimních cílů a dále práva svobodně šířit a získávat informace. Tato práva jsou chráněna jednak v čl. 17 a dále v čl. 19 a 20 Listiny a smyslem a účelem Klimakempu bylo naplnění všech těchto práv. Pokud policie zjišťuje totožnost osob, které se jich chtějí účastnit, zasahuje tak do práva na jejich informační sebeurčení jen proto, že realizují svá ústavně zaručená práva předvídaná v ustanovení článku 17, 19 a 20 a takový postup je v rozporu s ustanovením článku 3 odst. 3 Listiny, podle kterého platí, že „nikomu nesmí být způsobena újma na právech pro uplatňování jeho základních práv a svobod“. Postup policie je v rozporu i se zákazem zneužití práva k jinému účelu, než k tomu, pro který bylo příslušné ustanovení práva vytvořeno, což zakazuje ustanovení článku 4 odst. 4 Listiny. Smyslem ustanovení § 63 odst. 2 písm. l) bylo vytvoření zastřešujícího nástroje pro skutečně nezbytné situace, které zákon nedokáže výslovně předvídat, ale v případě testu legitimacy mohou obstát. Policie ovšem použila toto ustanovení jako nepřezkoumatelné, obecné a vždy použitelné zmocnění, což se žalobci jeví jako nepřijatelné.

6. K nezákonnosti zpracování získaných údajů uvedl žalobce, že pokud si policie vede evidenci po zjištění totožnosti, ačkoli k tomu není povinná, podléhá tento rozměr zásahu samostatné právní úvaze, zda tato evidence je následně skutečně nezbytná. V důsledku pokynu žalovaného si policie údaje zkopírovala a následně mohla i nadále teoreticky údaje zpracovávat. Policie nyní disponuje údajem, kdy a kde se žalobce nacházel a z logiky věci, proč tam patrně byl. Současně tyto údaje může policie jakkoli sdružovat s jinými dalšími údaji a dále je vyhodnocovat, i kdyby se jednalo o stejně legální aktivity. Tímto vytváří stále trvající zásah, který spočívá ve stále trvajícím porušení

práv, předjímaných z ustanovení článku 10 odst. 3 Listiny. Zásah je o to intenzivnější, že v kontextu operativní činnosti policie, která technicky zpracovávala celý Klimakemp, je takový důsledek a zpracování údajů žalobce nasnadě. Žalobce neví, je-li jeho jméno součástí seznamů, ale byl by rád, aby měl právní jistotu, že se tak stát nemůže.

7. Dále žalobce odkazuje na ustanovení § 13 zákona o policii, ze kterého vyplývá, že policista je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonů. Podstatou poučení nemůže být pouze odkaz na konkrétní ustanovení zákona, ale musí to být uvedení konkrétních věcných důvodů. Smyslem poučení není poučit o právu, ale o důvodech daného postupu. Žalobce považuje za nedostatečné, pokud policie odkázala na ustanovení zákona, které není požadovaným důvodem. Důvodem podle zákona je konkrétní skutková okolnost, jež vyvolala právní potřebu provést právní úkon. Žalobce připustil, že za určitých okolností mohou existovat operativní důvody, které mohou bránit okamžitému sdělení věcného důvodu, avšak i na to zákonodárce důsledně pamatoval, když policii dal přesný návod a pokyn, jak provést poučení, až odpadnou důvody, které tomu brání, a to v podobě věty druhé ustanovení § 13 zákona o Policii ČR. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí. Žalobce je přesvědčen o tom, že vzhledem k tomu, že se výslovně poučení domáhal, měl mu žalovaný poté, co důvody zastření pravého důvodu odpadly, žalobce uvědomit písemně. To se však nestalo. Žalobce tak žádá, aby soud určil, že pokyn žalovaného žalobci učiněný dne 27. 6. 2018 v dopoledních hodinách v Louce u Litvínova v prostoru u nádraží, kterým bylo žalobci sděleno, aby prokázal svou totožnost, následný zásah spočívající v získání osobních údajů žalobce žalovaným a na to navazující zásah spočívající v tom, že policie odepřela sdělit žalobci důvody svého postupu a ani později tak neučinila, jsou nezákonné.
8. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě nejprve shrnul skutkový stav, uvedl, že ve dnech 27. 6. až 1. 7. 2018 probíhala na území obce Louka u Litvínova a v jejím okolí akce Klimakemp 2018. Tvrzeným účelem této akce mělo být setkání osob za účelem prezentace myšlenek tzv. klimatické spravedlnosti, upozornění na rizika používání fosilních paliv, na možnost využívání přírodních zdrojů, na důsledky změny klimatu apod. Akce navazovala na obdobnou událost Klimakemp 2017, která proběhla v červnu 2017, taktéž na území ústeckého kraje, a to v obci Horní Jiřetín. S ohledem na průběh Klimakempu 2017, kdy ze strany účastníků této akce docházelo k páchání protiprávního jednání, probíhalo i v roce 2018 na území ústeckého kraje bezpečnostní opatření Policie ČR, v rámci něhož Policie ČR plnila úkoly ve smyslu § 2 zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, kdy se zaměřovala na ochranu bezpečnosti osob a majetku, ochranu veřejného pořádku a na předcházení trestné činnosti. V rámci této činnosti došlo dne 27. 6. 2018 v dopoledních hodinách rovněž k pokynu Policie ČR k prokázání totožnosti žalobce. Postupy Policie ČR v rámci daného bezpečnostního opatření se odvíjely od jiné události, která proběhla v rámci Klimakempu 2017, kdy dne 24. 6. 2017 v cca 14:00 hodin vnikla skupina asi 133 osob – účastníků Klimakempu 2017 – do prostoru dolu Bílina a vydala se směrem k těžebnímu stroji a dalším důlním zařízením, která poté začala svými těly blokovat, přičemž v důsledku tohoto jednání musela být činnost v dole Bílina ukončena, protože pokračování v těžbě by znamenalo riziko ohrožení zdraví a života všech osob v místě důlní činnosti. Tyto osoby se svým jednáním dopustily přestupkového jednání na úseku ochrany a využití nerostného bohatství podle tehdy účinného ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Zároveň opakovaně neuposlechly výzev Policie ČR k opuštění od protiprávního jednání, čímž se dopustily též přestupku

podle tehdy účinného ustanovení § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Žalovaný zdůraznil, že v rámci Klimakempu 2017 došlo ze strany účastníků této akce k opakovanému hromadnému páchání protiprávního jednání, a to formou tzv. přímé akce. Obnova veřejného pořádku představovala s ohledem na charakter místa pro všechny zúčastněné policejní složky časově i logisticky velmi náročnou činnost. Žalovaný doložil videozáznamy Policie ČR, pořízené v místě blokády v dolu Bílina i článek (Limity jsme my). Žalovaný dále zdůraznil, že organizátoři akcí Klimakemp se k využívání metod tzv. přímé akce otevřeně hlásí. Přímou akcí se rozumí způsob vyvíjení nátlaku na subjekt, vůči němuž akce směřuje. Při realizaci metod přímé akce bývá využíván moment překvapení, aby dotčené subjekty nebo státní složky nemohly akci zabránit či jí rychle eliminovat. Právě blokády důlních zařízení, zařízení důležitých pro provoz elektráren, či snaha alespoň dočasně zastavit v dané lokalitě provoz těchto zařízení, byly a jsou imanentní součástí výše zmíněných akcí, o čemž svědčí manifest spolku Limity jsme my, zveřejněný na webových stránkách a předkládaný jako důkaz. Z hlediska projednávané věci je důležité to, že hnutí Limity jsme my se k výše popsanému protiprávnímu jednání nejenže hlásilo, ale i v pozvánce na Klimakemp 2018 uvádělo, že k obdobným jednáním dojde v rámci předmětné akce znovu. Žalovaný tuto pozvánku taktéž přiložil jako důkaz.

9. Na základě výše uvedených skutečností s jednáním účastníků Klimakempu 2017 a informací o tom, že v rámci Klimakempu 2018 má opět docházet k podobnému protiprávnímu jednání, Policie ČR v místě a okolí předmětné akce realizovala v souladu s plněním svých úkolů podle ustanovení § 2 zákona o policii sérii bezpečnostních opatření, mimo jiné zaměřených též na kontrolu totožnosti osob.
10. K tvrzené nezákonnosti postupu uvedl, že žalobu považuje za nedůvodnou. Připustil, že důvodem k paušální kontrole nemůže být samotné konání jakékoliv akce nebo účast osob na ní. Je nutné vycházet z konkrétních okolností a informací a vyhodnocovat, zda důvody k zásahu do práv a svobod jsou relevantní a přiměřené.
11. Obecně lze říct, že smyslem institutu prokázání totožnosti je zjištění identity osob, které jsou důležité pro plnění úkolů Policie ČR, většinou v reakci na určitou událost. Touto událostí ovšem nemusí být jen a pouze protiprávní jednání adresáta takového pokynu, jak vyplývá z jednotlivých podmínek, za kterých je policista oprávněn vyzvat osobu k prokázání totožnosti – viz ustanovení § 63 odst. 2 písm. a) – l) zákona o policii. Ustanovení § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii má v rámci uvedených podmínek obecnější charakter, když upravuje prokazování totožnosti při plnění jiného úkolu Policie ČR, než který je uveden v předchozích ustanoveních. Jiným úkolem se rozumí zajištění činnosti a plnění úkolů Policie ČR dle ustanovení § 2 zákona o policii. Znak nezbytnosti je naplněn, je-li zde konkrétní úkol z některé z výše uvedených oblastí, k jehož zajištění policista potřebuje zjistit totožnost osoby. S ohledem na to, že Policie ČR podle § 2 zákona o policii slouží veřejnosti a jejím úkolem je mimo jiné chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, je logické, že musí adekvátním způsobem reagovat nejen na konkrétní právní jednání, ale také na informace o možném plánovaném protiprávním jednání, například právě v průběhu konání hromadné akce, obzvláště pokud je takové jednání prezentováno samotným organizátorem jako jedna z hlavních podstat celé akce. Úkolem policie je nejen řešit zjištěná protiprávní jednání, ale také protiprávním jednáním svojí činností předcházet. Postup policie při kontrole skupiny osob nepovažuje za nepřiměřený a nezákonný, neboť organizátor Klimakempu 2018

ohrožoval výše uvedené hodnoty, když na jím tvrzenou veřejnou podporu protiprávního jednání účastníků při Klimakempu 2017 nebylo možno nereagovat. Pokyn k prokázání totožnosti vůči žalobci se proto opíral o jasné zákonné zmocnění, navíc podložené relevantními důvody, rozhodně nešlo o situaci, kdy by Policie ČR postupovala bezdůvodně proto, že se jí to hodí. Žalovaný tedy shrnul, že Policie ČR při pokynu žalobci k prokázání totožnosti plnila zákonné úkoly plynoucí ze zjištěného ohrožení veřejného pořádku při konání akce Klimakemp 2018, kdy v důsledku zjištěných a výše popsanych informací existovala odůvodněná nutnost (nezbytnost) zjistit v bezprostřední blízkosti místa konání této akce totožnost více osob, včetně žalobce. V souladu s těmito poznatky a s požadavky zákona bylo ze strany Policie ČR postupováno podle ustanovení § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii. Pro úplnost uvedl, že k plánované „přímé“ akci a k protiprávnímu jednání ze strany účastníků Klimakempu 2018 skutečně došlo, když asi 200 účastníků Klimakempu 2018 dne 30. 6. 2018 nezákonně vstoupilo do důlního prostoru, kde několik z nich obsadilo uhelný překladač. Část účastníků již v ranních hodinách téhož dne obsadila věž těžebního rypadla. Důlní společnost vyčíslila škody způsobené nutností přerušit těžbu kvůli vstupu neoprávněných osob na 700 000 Kč.

12. K tvrzení o nezákonném shromáždění údajů k osobě žalobce ze strany Policie ČR uvedl, že zákon o policii v ustanovení § 60 odst. 1 opravňuje policii k tomu, aby zpracovávala v souladu s tímto zákonem a jiným právním předpisem informace, včetně osobních údajů v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů. Zpracováváním se zde rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace. Jak bylo uvedeno, policie při pokynu k prokázání totožnosti žalobce plnila úkoly plynoucí ze zjištěného ohrožení veřejného pořádku, tedy byla plně oprávněna ke zpracování zjištěných osobních údajů.
13. K přiměřenosti zásahu odkázal žalovaný na ustanovení § 11 zákona o policii a konstatoval, že způsob zjišťování osobních údajů musí být dle ustanovení § 63 odst. 1 zákona o policii přiměřený účelu zjišťování totožnosti. S ohledem na výše uvedené důvody pro prokázání totožnosti žalobce uvedl, že nelze považovat za nepřiměřené, když Policie ČR provádí kontrolu totožnosti v okolí akce, u které lze očekávat, že v rámci ní má, podle jasné uváděného prohlášení organizátora, ze strany účastníků opětovně docházet k protiprávnímu jednání. Závěrem pak zdůraznil, že obdobný postup je z hlediska plnění zákonných úkolů policie volen u všech akcí, pokud lze na základě zjištěných informací předpokládat, že představují riziko ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti. (veřejná shromáždění krajně pravicových či krajně levicových subjektů, pochody rizikových sportovních fanoušků apod.). Policie tady nezasáhla do práv a svobod žalobce bezdůvodně pouze proto, že uplatňoval svá občanská a politická práva.
14. U ústního jednání účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Zástupce žalobce kromě již uvedeného zdůraznil s odkazem na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 11 A 163/2017-96 ze dne 9.4.2019, že nebyla dána nezbytnost předmětného úkonu, neboť policie neměla problém ztotožnit osoby na místě při „přímé akci“. K dotazu soudu zástupce žalobce uvedl, že na výslechu navržených svědků, kterými byli zasahující policisté, již žalobce netrvá. Soud také provedl důkaz videozáznamy, které předložili žalobce i žalovaný.

15. U jednání se k věci vyjádřil i sám žalobce, který uvedl, že Klimakemp je také vzdělávací akcí. On sám se sice akce účastnil, ale není členem organizace „Limity jsme my“, a poukázal na to, že v předmětném místě probíhalo i předem nahlášené shromáždění.
16. Městský soud v Praze se v mezích podané žaloby zabýval tím, zda lze na základě zjištěného skutkového stavu dospět k závěru o nezákonnosti zásahu žalovaného vycházející ze skutkového a právního stavu, který tu je ke dni rozhodování (§ 87 odst. 1 věta první s.ř.s.), přičemž shledal, že žaloba není důvodná.
17. Podle § 82 s.ř.s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
18. Z citovaného ustanovení vyplývají konkrétní podmínky, které musí být naplněny, má-li soud rozhodnout, že je zásah správního orgánu nezákonný. Jedná se o tyto podmínky: 1) žalobce byl přímo; 2) zkrácen na svých právech; 3) nezákonným; 4) zásahem, pokynem nebo donucením (tj. zásahem) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím; 5) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo. Současně má-li soud zakázat správnímu orgánu, aby v porušování práva pokračoval, musí být splněna ještě další podmínka, a to, že takovýto zásah v době rozhodování trvá nebo hrozí jeho opakování. Uvedené podmínky musí být splněny kumulativně (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, sp. zn. 2 Aps 1/2005).
19. Soud v první řadě konstatuje, že mezi účastníky není sporné, že žalobce byl dne 27.6.2018 vyzván příslušníky Policie ČR, aby prokázal svou totožnost. Žalobce pokynu vyhověl a svou totožnost hlídce prokázal. Současně se ptal na důvody takového zjištění totožnosti. Policista se odkázal na znění zákona o Policii ČR s uvedením konkrétního ustanovení, konkrétně § 63 odst. 2 písm. l zákona o policii. Žalobce požádal hlídku o to, aby mu pro případ, že jí brání nějaké důvody ke sdělení důvodů, sdělila tyto důvody později, až bránící důvody odpadnou. Na to hlídka sdělila, že mu nic víc neřekne. Následně po zjištění totožnosti, zapsání údajů z dokladů totožnosti do evidence policie, byl doklad žalobci vrácen. Tento skutkový stav navíc vyplývá i z videozáznamů, na kterých je zachycen záznam předmětného úkonu, a to jak ze strany žalobce, tak i ze strany policie, když těmito záznamy soud provedl důkaz u jednání.
20. Účelem žaloby podle ustanovení § 82 s. ř. s. je především poskytnout ochranu před zásahy správního orgánu vyplývajících spíše než z oprávnění daného právními normami z faktického uplatňování nadřazeného postavení orgánu veřejné správy. Tomu koresponduje i formulace výroku soudního rozhodnutí podle ustanovení § 87 odst. 2 s. ř. s., který zakládá oprávnění soudu zakázat žalovanému pokračovat v porušování žalobcova práva a rovněž možnost přikázat navrácení do původního stavu. Prvotním účelem proto není v rámci tohoto typu soudního řízení zaujímat závazná stanoviska k obecné praxi orgánů státní správy v té které oblasti jejího výkonu.
21. V projednávané věci žalobce spatřuje nezákonný zásah v pokynu policie žalobci učiněném dne 27. 6. 2018 v dopoledních hodinách v Louce u Litvínova v prostoru nádraží, kterým bylo žalobci sděleno, aby prokázal svou totožnost, v následném zásahu spočívajícím v získání osobních údajů žalobce žalovaným a na to navazujícím zásahu spočívajícím v tom, že policie odepřela sdělit žalobci důvody svého postupu a ani později tak neučinila.

22. Z uvedeného je patrné, že žalobce spatřuje nezákonný zásah do jeho práv prvotně ve výzvě žalovaného, aby prokázal svou totožnost. Z předložených videozáznamů i z tvrzení obou stran soud zjistil, že kontrolující policisté uvedli jako důvod ke zjištění totožnosti žalobce ustanovení § 63 odst. 2 písm. l zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o policii“).
23. Pro posouzení zákonnosti zásahu spočívajícího ve výzvě k prokázání totožnosti osoby jsou rozhodná ustanovení § 63 odst. 1 a 2 zákona o policii, jež pro policii vytvářejí zákonný rámec pro zjišťování identity osob důležitých pro plnění jejich úkolů.
24. Podle § 63 odst. 1 zákona o policii platí, že prokázáním totožnosti se rozumí prokázání jména, popřípadě jmen, příjmení, data narození a v případě potřeby také adresy místa trvalého pobytu, adresy místa pobytu nebo adresy bydliště v zahraničí, rodného čísla a státní příslušnosti. Rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.
25. Podle ust. § 63 odst. 2 zákona o policii je policista oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu
- a) podezřelou ze spáchání trestného činu nebo přestupku,
 - b) zdržující se v prostoru, o kterém lze důvodně předpokládat, že se v něm zdržují cizinci bez povolení opravňujícího k pobytu na území České republiky,
 - c) bezdůvodně se zdržující v bezprostřední blízkosti policií chráněného prostoru nebo v místě, z něhož lze tento prostor účinně ohrozit,
 - d) od níž je požadováno vysvětlení,
 - e) odpovídající popisu hledané nebo pohřešované osoby,
 - f) vstupující do policií chráněného objektu nebo prostoru anebo do místa, kam je policistou zakázán vstup, nebo z tohoto objektu, prostoru anebo místa vycházející,
 - g) která má na místě veřejně přístupném zbraň a je důvodné podezření, že zbraně může být užito k násilí nebo pohrůžce násilím,
 - h) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo přestupku, k požáru anebo jiné mimořádné události,
 - i) která má být předvedena na žádost příslušného orgánu podle jiného právního předpisu,
 - j) která je oznamovatelem podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku,
 - k) na žádost jiné osoby, která má na zjištění totožnosti právní zájem, jakož i osobu, která o prokázání totožnosti policistu žádá, a zjištěné osobní údaje předat osobě, která o prokázání totožnosti požádala, nebo
 - l) při plnění jiného úkolu, je-li to nezbytné k ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti.
26. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě zdůraznil, že ustanovení § 63 odst. 2 písm. l zákona o policii má v rámci uvedených podmínek obecnější charakter, když upravuje prokazování totožnosti při plnění jiného úkolu Policie ČR, než který je uveden v předchozích ustanoveních. Jiným úkolem se rozumí zajištění činností a plnění úkolů Policie ČR dle ustanovení § 2 zákona o policii.
27. Z obsahu ustanovení § 2 zákona o policii vyplývá, že policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo

mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).

28. Z předložených videonahrávek má soud za prokázané, že zasahující policisté vyzvali žalobce k prokázání totožnosti odkazem na ustanovení § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii, ze kterého jednoznačně vyplývá oprávnění policie vyzvat k prokázání totožnosti osobu, a to při plnění jiného úkolu, než který je uveden v předchozí části tohoto ustanovení. Ze zákona současně vyplývá, že aby policista mohl tohoto oprávnění využít, musí to být nezbytné k ochraně bezpečnosti osob, majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti. Soud připouští, že výzvou k prokázání totožnosti k zásahu do práv žalobce došlo, avšak dospěl k závěru, že tento zásah nebyl nezákonný, neboť podmínky stanovené v ustanovení § 63 odst. 2 písm. d) zákona o policii v projednávané věci byly splněny, když policie byla v den, kdy byl žalobce vyzván k prokázání totožnosti, na místě právě proto, aby zajistila pořádek v místě akce, tedy plnila úkoly dané policii zákonem, a to ochranu veřejného pořádku a majetku. Situaci, kdy byl žalobce vyzván k předložení dokladů totožnosti je nutné posoudit v kontextu toho, že na území obce Louka u Litvínova a v jejím okolí probíhala ve dnech 27. 6. až 1. 7. 2018 akce Klimakemp 2018, která navazovala na obdobnou událost Klimakemp 2017, v jejímž průběhu docházelo k páchání protiprávního jednání právě ze strany některých účastníků této akce. Z videozáznamu předloženého žalovaným má soud za prokázané, že dne 24. 6. 2017 v cca 14:00 hodin vnikla skupina asi 133 osob – účastníků Klimakempu 2017 – do prostoru dolu Bílina a vydala se směrem k těžebnímu stroji a dalším důlním zařízením, která poté začala svými těly blokovat. Policie k tomuto jednání ve vyjádření uvedla, že v důsledku tohoto jednání musela být činnost v dole Bílina ukončena, protože pokračování v těžbě by znamenalo riziko ohrožení zdraví a života všech osob v místě důlní činnosti. Tyto osoby se tedy svým jednáním dopustily přestupkového jednání na úseku ochrany a využití nerostného bohatství podle tehdy účinného ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Zároveň opakovaně neuposlechly výzev Policie ČR k opuštění od protiprávního jednání, čímž se dopustily též přestupku podle tehdy účinného ustanovení § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích. Obnova veřejného pořádku představovala s ohledem na charakter místa pro všechny zúčastněné policejní složky časově i logisticky velmi náročnou činnost. Policie se proto v následujícím roce snažila učinit vše pro to, aby zabránila vzniku škod na majetku, a proto probíhalo i v roce 2018 na území ústeckého kraje bezpečnostní opatření Policie ČR, jehož úkolem bylo ochranu bezpečnosti majetku, osob i veřejného pořádku řádně zajistit.
29. Soudu je známo, že tvrzeným účelem akce Klimakemp mělo být setkání osob za účelem prezentace myšlenek tzv. klimatické spravedlnosti, upozornění na rizika používání fosilních paliv, na možnost využívání přírodních zdrojů, na důsledky změny klimatu apod, avšak nelze odhlédnout od toho, že se organizátoři akcí Klimakemp otevřeně hlásí k využívání metod tzv. přímé akce, kterou např. byla právě výše konstatovaná blokáda důlního zařízení. Touto „přímou akcí“ se rozumí způsob vyvíjení nátlaku na subjekt, vůči němuž akce směřuje. Při realizaci metod „přímé akce“ bývá využíván moment překvapení, aby dotčené subjekty nebo státní složky nemohly akci zabránit či ji rychle eliminovat. Právě blokády důlních zařízení, zařízení důležitých pro provoz elektráren, či snaha alespoň dočasně zastavit v dané lokalitě provoz těchto zařízení, byly a jsou imanentní součástí výše zmíněných akcí, o čemž svědčí i manifest spolku „Limits jsme my“, zveřejněný na webových stránkách organizátora, které žalovaný předložil jako důkaz. Z hlediska projednávané věci a zejména z hlediska posouzení

zákonnosti postupu policie je zásadní skutečností to, že hnutí „Limity jsme my“, které je organizátorem akce Klimakemp a organizovala i Klimakemp 2018, se k výše popsanému protiprávnímu jednání hlásilo, ale navíc i v pozvánce na Klimakemp 2018 uvádělo, že k obdobným jednáním v rámci předmětné akce dojde znovu.

30. Důvodem ke kontrole totožnosti žalobce tedy nebylo paušální konání jakési akce, neboť na základě zjištěných skutečností je patrné, že policie bezpečnostní akci prováděla sice ve vztahu k akci Klimakemp, což také příslušníci policie žalobci před zahájením kontroly sdělili, avšak nikoli jen proto, že se tato akce konala, ale důvodem pro provádění kontroly osob byly konkrétní poznatky, které policie k organizaci a průběhu akcí Klimakemp 2018 získala. Policie s ohledem na úkoly, které na ní klade zákon o policii, nemohla ponechat zcela bez povšimnutí to, že při předchozím ročníku akce Klimakemp 2017 došlo k opakovaným protiprávním jednáním, od kterých se organizátoři akce Klimakemp 2018 nejen že nedistancovali, ale naopak se k nim nadále hlásili a k „přímé akci“ v průběhu Klimakempu 2018 účastníky výslovně vyzývali. Důvodem pro výzvu k prokázání totožnosti tedy byly konkrétní okolnosti, a proto soud tento úkon považuje za přiměřený, učiněný v souladu se zákonem. Soud navíc dospěl k závěru, že byl naplněn i znak nezbytnosti, neboť policie plnila úkol daný zákonem dle ustanovení § 2 zákona o policii, když v rámci své preventivní činnosti reagovala na možné protiprávní jednání plánované v rámci akce Klimakemp 2018, a to právě za situace, kdy toto protiprávní jednání ve formě „přímé akce“ bylo prokazatelně prezentováno hlavním organizátorem akce Klimakemp 2018 jako jedna z hlavních podstat této akce.
31. Soud nemá důvod zpochybňovat důvody, o kterých u jednání soudu žalobce uvedl, že jej vedly k účasti na akci Klimakemp 2018, nicméně má za to, že v případě, že se žalobce rozhodl účastnit akce, v rámci jejíhož předchozího ročníku došlo k tak rozsáhlému porušení povinností ze strany účastníků akce, jak soud uvedl výše, musel být srozuměn s tím, že může dojít k omezujícímu zásahu či opatření, které bude policie provádět v rámci své činnosti, při které plní úkoly směřující k předcházení trestné činnosti, k ochraně veřejného pořádku, případně při předcházení porušování jiných povinností. V rámci této své činnosti může policie činit i úkony, které nemusí být pro účastníka této akce, tedy ani pro žalobce, zcela příjemné a komfortní a mohou pro něj představovat omezení, která však přesto nejsou v rozporu se zákonem.
32. Žalobce spatřuje nezákonnost zásahu policie také v tom, že policie odepřela sdělit žalobci důvody svého postupu a ani později tak neučinila. Ani s tímto názorem žalobce soud nesouhlasí, neboť je z předložených videonahrávek patrné, že zasahující policisté žalobci důvod, pro který žádali předložení dokladů totožnosti, sdělili, když uvedli, že důvodem je činnost na úseku ochrany veřejného pořádku a majetku. Soud má za to, že takto sdělený důvod lze vzhledem k okolnostem případu považovat za přiměřený vzniklé situaci a odpovídající ustanovení § 13 zákona o policii, který ukládá policistovi povinnost sdělit právní důvod úkonu, zejména ustanovení právního předpisu, na jehož základě úkon provádí.
33. Za uvedených okolností je nutno konstatovat, že policisté postupovali v souladu se zásadou přiměřenosti vyslovenou v ustanovení § 11 a hlavně v ustanovení § 63 odst. 1 zákona o policii, kde je stanoveno, že rozsah a způsob zjišťování osobních údajů musí být přiměřené účelu zjišťování totožnosti.

34. Vzhledem k tomu, že soud neshledal nezákonným zásah policie spočívající ve výzvě k prokázání totožnosti, dospěl k závěru, že ani žalobcem namítaný následný zásah spočívající v získání osobních údajů žalobce žalovaným není nezákonným. Pokud totiž Policie ČR byla oprávněna provést kontrolu totožnosti účastníka akce, byla současně oprávněna i získané údaje zapsat, jinak by provedení kontroly zcela ztratilo smysl a význam. Tyto úkony navzájem velmi úzce souvisí a proto je nutné je posuzovat ve vzájemné souvislosti. Postup policie tak soud hledal zcela v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 zákona o policii, podle kterého policie zpracovává v souladu s tímto zákonem a jiným právním předpisem informace včetně osobních údajů v rozsahu nezbytném pro plnění svých úkolů. V souvislosti s námitkami žalobce na možné zneužití údajů soud odkazuje na odstavec 2 tohoto ustanovení, které upravuje povinnost policie zpracovávané informace zabezpečit před neoprávněným přístupem, změnou, zničením, ztrátou nebo odcizením, zneužitím nebo jiným neoprávněným zpracováním, a učinit nezbytná opatření pro zajištění bezpečnosti a spolehlivosti provozovaného informačního systému.
35. Pokud žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.9.2018, č.j. 1 As 145/2018-57, je nutné zdůraznit, že v nyní projednávané věci nastala situace odlišná, neboť žalobce na rozdíl od věci projednávané Nejvyšším správním soudem byl policisty o zákonném důvodu pro zjištění totožnosti poučen již při prvotní výzvě k předložení dokladů, a navíc v nyní projednávané věci byl žalobce vyzván k předložení dokladů z jiného důvodu než ve věci, na kterou odkazuje žalobce. Z uvedeného je tedy patrné, že Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu řešil odlišnou situaci, a proto nelze jeho závěry na projednávanou věc plně aplikovat.
36. Městský soud v Praze na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, neboť se žalovaný vůči žalobci nezákonného zásahu nedopustil, a proto ji podle ustanovení § 87 odst. 3 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
37. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto ve výroku II. rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v

jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 8. října 2019

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: M.V.